

Medlem af Inatsisartut
Anna Wangenheim
Demokraatit

23-09-2022
Sags nr.2022-17706
Akt nr. 21183651

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 175-2022

Kære Anna Wangenheim

Du har i henhold til § 37 stk. 1 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut. Naalakkersuisut takker for spørgsmålene, som gengives og besvares nedenfor.

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk

Email: pn@naanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Hvornår fandt Naalakkersuisut ud af, at fødestedet i Region Kujalleq havde alvorlige rekrutteringsvanskeligheder?

Bemandingssituationen i Sundhedsvæsenet har denne sommer været stærkt udfordret, da det har været ekstraordinært vanskeligt at rekruttere sundhedsfagligt personale i hele landet. I juni måned udsendte vi fra Naalakkersuisut en orientering til Familie- og Sundhedsudvalget og efterfølgende en pressemeddelelse, hvor vi orienterede om bemandingssituationen hen over sommeren samt de mulige konsekvenser heraf.

I pressemeddelelsen fra juni blev det beskrevet, at det i perioder kunne være nødvendigt for Sundhedsvæsenet at lave tilpasninger i sundhedsbetjeningen. Sundhedsvæsenet står nu i en situation, hvor det er nødvendigt at flytte fødsler fra Region Kujataa til Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk. Det skyldes, at det ikke har været muligt at opretholde fødselsberedskabet på Qaqortoq Regionssygehus, på trods af en udvidet rekrutteringsindsats. Det betyder, at kvinder fra Region Kujataa, der har termin i perioden fra august 2022 til januar 2023, bliver tilbudt omvisitering til at skulle føde på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk. Der er tale om i alt 7 fødende.

2. Hvornår besluttede man sig for at lukke fødestedet i Region Kujalleq? a. Hvem tog beslutningen?

- i. Var det en politisk beslutning?
- ii. Var det Regionssygehusets beslutning?
- iii. Var det Sundhedsledelsens beslutning?

Det forudsætter et kirurgisk beredskab at være fødested¹ i Sundhedsvæsenet. Det kirurgiske beredskab skal sikre, at det på fødestedet, er muligt at håndtere et kejsersnit, blødningskomplikationer og visse uventede tilstande hos det nyfødte barn og moderen.

¹ Ved et fødested i Det Grønlandske Sundhedsvæsen udgøres det kirurgiske beredskab af en læge med kirurgiske kompetencer, en læge eller sygeplejerske med anæstesi kompetencer, en bioanalytiker samt en jordemoder. Dette kirurgiske beredskab skal sikre, at det på fødestedet er muligt at kunne håndtere et kejsersnit, blødningskomplikationer og visse uventede tilstande hos det nyfødte barn.

Trods en meget intensiv rekrutteringsindsats frem til udgangen af august 2022, har det desværre ikke været muligt at rekruttere læger med ovenstående kirurgiske kompetencer og erfaringer i Region Kujataa foreløbigt i perioden frem til januar 2023.

Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Familier og Sundhed er ressortmæssig ansvarlig for sundhedsområdet herunder sundhedsvæsenets styrelse og organisation, der henvises i øvrigt til cirkulære nr. 3 af 1. juni Administrativ opdeling under ressortområderne².

3. Hvordan blev Naalakkersuisut orienteret om lukning af fødestedet?

Naalakkersuisoq for Sundhed er sommeren igennem løbende blevet orienteret om Sundhedsvæsenets bemandsingssituation skriftligt og mundtligt ved afholdes af møder med Departementet for Sundhed, Landslægeembedet og Sundhedsvæsenet.

4. Hvad er årsagerne til, at Familie- og Sundhedsudvalget ikke er blevet orienteret om beslutningen om lukning af fødestedet?

Det kan oplyses, at der den 30. august 2022 er sendt en orientering, om manglende kirurgisk fødselsberedskab i Region Kujataa, til Familie- og Sundhedsudvalget. I orienteringen fremgår det, at kvinder fra Region Kujataa, der har termin i perioden fra slutningen af august 2022 til januar 2023, bliver tilbudt omvisitering til at skulle føde på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk.

5. Hvad er årsagerne til, at fagpersonalerne ikke er blevet orienteret om at lukke for fødestedet?

Der har været involvering af flere sundhedsfaglige ledere (speciallæger, sygeplejersker og jordemoder) i alle drøftelser af hvordan situationen i Region Kujataa bedst kunne håndteres. Da de politiske drøftelser var færdige, fik Sundhedsvæsenet og Departementet for Sundhed ikke tilstrækkeligt koordineret udmeldingen vedr. det midlertidige stop for fødsler i Qaqortoq til medarbejderne. Ledere i Sundhedsvæsenet har været i dialog med medarbejderne i Qaqortoq og beklaget dette.

6. Hvordan agter Naalakkersuisut at sikre, at fødestedet i Qaqortoq kan åbne igen?

Det forventes, at der i det nye år igen kan genetableres et kirurgisk beredskab i Qaqortoq, dette skal dog ses i lyset af, at der kan forekomme ændringer i den aktuelle bemandsingssituation- og plan.

7. Hvordan agter Naalakkersuisut at sikre, at fødestedet i Aasiaat kan åbne igen?

² https://naalakkersuisut.gl/kundgoerelser?sc_lang=da
https://naalakkersuisut.gl/kundgoerelser/2022?sc_lang=kl-gl

Naalakkersuisut forventer, at Sundhedsvæsenet fortsætter med at arbejde for at genetablere det nødvendige fødselsberedskab i Aasiaat. I den mellemliggende periode visiteres de fødende til et regionssygehus, som lever op til Sundhedsvæsenets retningslinjer for et fødested.

8. Hvornår vil Naalakkersuisut informere om undersøgelsen, der er igangsat for mere end 1 år siden om planerne for at genåbne fødestedet i Aasiaat?

Der er iværksat en undersøgelse af fødselsbetjeningen i hele landet. Det vil sige, at undersøgelsen ikke alene omfatter fødestedet i Region Disko. Naalakkersuisut vil præsentere resultatet af undersøgelsen i 2023. Undersøgelsen har fokus på både familiernes og de fagprofessionelles perspektiv på fødselsbetjeningen samt konsekvenserne ved en centralisering af fødslerne. Undersøgelsen skal præsentere en række scenarier og udviklingsperspektiver, der skal bidrage til arbejdet om den fremtidige planlægning og organisering af fødselsbetjeningen og skal danne grundlag for en politisk debat om hvordan fødselsbetjeningen kan organiseres fremadrettet.

9. Hvad er Naalakkersuisuts vision for svangreomsorgen i Grønland?

Sundhedsvæsenet har igennem de sidste 20 år haft et kontinuerligt fokus på at systematisere svangreomsorgen. Der er klare retningslinjer for hvor ofte gravide skal ses af en kvalificeret sundhedsfaglig person i løbet af graviditeten og hvilke undersøgelser der skal foretages. Derudover er der udviklet tilbud til familierne for at sikre dem og barnet en god start eks. MANU og Tidlig Indsats.

Se i øvrigt svaret fra spørgsmål 8.

10. Kan Naalakkersuisut redegøre for tolkesituationen i Sundhedsvæsenet?

a. Hvor mange er ansat som månedslønnede?

Det er ikke muligt at opgøre præcist, hvor mange tolke som er ansat i Sundhedsvæsenet, da nogle medarbejdere er ansat på andre overenskomster end SIK-tolkeoverenskomsten, men hvor tolkning udgør en betydelig arbejdsopgave. Det kan oplyses, at der er ansat 31 månedslønnede tolke på SIK tolkeoverenskomsten.

b. Hvor mange er ansat som timelønnede?

Der er ansat 3 timelønnede tolke på SIK tolkeoverenskomst.

c. Hvor mange har en uddannelse indenfor tolkning, og hvor mange er ufaglærte?

Pr. 01.12.2020 oplyste regionerne og områderne på Dronning Ingrid's Hospital, at 63 medarbejders primære funktion var tolk. Heraf havde 8 en uddannelse som tolk. De resterende tolke var enten ufaglærte eller havde anden uddannelsesbaggrund eks. kontoruddannet. Det er ikke muligt inden for tidsfristen at tilvejebringe nyere tal eller opgøre hvor mange, som er ufaglærte, da det kræver en manuel optælling.

d. Kan Naalakkersuisut oplyse om man oplever et stigende behov for tolkning i Sundhedsvæsenet i forhold til:

- i. For to år siden?**
- ii. For fem år siden?**
- iii. For ti år siden?**

Sundhedsvæsenet fører ikke statistik over antallet af tolkede samtaler. Sundhedsvæsenet oplever dog en øget efterspørgsel efter at kunne blive betjent på grønlandsk. Dette hænger både sammen med borgernes efterspørgsel efter at blive betjent på eget sprog samt antallet af hhv. dansk og grønlandsk personale på et givent tidspunkt. Dette kan variere hen over året alt efter bemanningen på de enkelte sundhedsenheder og afdelinger. I perioder med primært dansktalende personale er behovet for tolkning naturligt højere og omvendt.

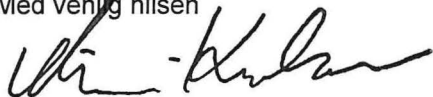
11. Hvad er Naalakkersuisuts estimat for forøgelsen af vikarbureau-udgifter i år i relation til den massive rekrutteringsvanskelighed på hele sundhedsområdet?

Det er ikke muligt at estimere forbruget af vikarbureauudgifter for den resterende, del af året da det er forbundet med mange usikkerheder. Det kan dog oplyses, at der fra d. 01.01.2022 – 31.08.2022 er brugt 23.029.745 kr. på udgifter til personale fra vikarbureau. I samme periode i 2021 var tallet 15.727.268 kr.

12. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af interesse for emnet?

Naalakkersuisut har på nuværende tidspunkt ikke yderligere at oplyse.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Mimi Karlsen